

1. Wykonawca zapewni ochronę ubezpieczeniową w ramach następujących umów ubezpieczenia:
 - 1.1. Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej (OC) z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz posiadanego mienia,
 - 1.2. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej projektanta.

2. **Ubezpieczenie OC (pkt. 1.1.)**

Wykonawca zapewni ochronę ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC), co najmniej przez okres związania niniejszą Umową (tj. od dnia przekazania terenu prac do dnia wypełnienia zobowiązań gwarancyjnych), w której rodzaj działalności objętej ochroną będzie zgodny z zakresem prac wykonywanych w ramach niniejszej Umowy. Zakres ochrony będzie obejmował odpowiedzialność cywilną ubezpieczonych z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktową) oraz odpowiedzialność cywilną za szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktową), jak również odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez wyprodukowany/ dostarczony produkt, bądź wykonaną usługę. Ochroną objęte zostaną szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone osobom trzecim oraz ich następstwa.

Ubezpieczenie to będzie spełniało łącznie następujące warunki:

- 2.1. Suma gwarancyjna powinna wynosić nie mniej niż 15.000.000 PLN.
- 2.2. Czasowy zakres ochrony ubezpieczeniowej (tzw. trigger) - powstanie wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia, przy czym przez wypadek rozumie się śmierć, uszkodzenie ciała, doznanie rozstroju zdrowia, zniszczenie, uszkodzenie rzeczy lub powstanie czystej straty finansowej (loss occurrence).
- 2.3. Ubezpieczone będą szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa.
- 2.4. Ubezpieczone będą szkody powstałe w mieniu:
 - 2.4.1. powierzonym lub przekazanym, będącym w pieczy lub pod nadzorem Wykonawcy lub podmiotów, za które odpowiada. Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 10.000.000 PLN.
 - 2.4.2. podczas obróbki, czyszczenia, naprawy, demontażu, montażu, zabudowy i tym podobnych prac. Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 10.000.000 PLN.
- 2.5. Ubezpieczone będą czyste straty finansowe, tj. szkody nie będące następstwem szkód osobowych, ani szkód rzeczowych. Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 1.000.000 PLN.
- 2.6. Ubezpieczone będą szkody wyrządzone przez pojazdy mechaniczne nie podlegające obowiązkowi rejestracji, o ile będą wykorzystywane do wykonania prac w ramach Umowy. Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 10.000.000 PLN.
- 2.7. Ubezpieczona będzie odpowiedzialność cywilna pracodawcy z tytułu wypadków przy pracy. Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 3.000.000 PLN.

- 2.8. Ubezpieczona będzie odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez podwykonawców, o ile takie podmioty będą zatrudnione do realizacji Umowy, w zakresie obejmującym co najmniej realizowane przez nich prace. Dopuszcza się zastosowanie regresu w stosunku do podwykonawców.
- 2.9. Umowa ubezpieczenia obejmuje również szkody:
- 2.9.1. spowodowane przez prace demontażowe, rozbiórkowe, działanie młotów, kafarów (wibracje) oraz osunięcie lub zapadanie się ziemi, o ile zgodnie z Umową będą prowadzone tego rodzaju prace. Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 10.000.000 PLN.
 - 2.9.2. wynikające z uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń i instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, gazowych, elektrycznych, technologicznych, w tym także w instalacjach i urządzeniach podziemnych. Dopuszczalny jest podlimit dla szkód w instalacjach i urządzeniach podziemnych w wysokości nie niższej niż 3.000.000 PLN.
 - 2.9.3. wyrządzone podczas prac ładunkowych, o ile zakres Umowy będzie zawierał takie prace. Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 5.000.000 PLN.
 - 2.9.4. wynikające z zanieczyszczenia środowiska (szkody wynikłe z emisji do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych). Dopuszczalny jest podlimit w wysokości nie niższej niż 3.000.000 PLN
- 2.10. Zarówno suma gwarancyjna, jak i limity odpowiedzialności wyszczególnione w punkcie 2. określone są w formule na jeden i wszystkie wypadki w rocznym okresie ubezpieczenia lub w przypadku polisy celowej (tj. obejmującej ochroną wyłącznie prace związane z realizacją Umowy) w całym okresie ubezpieczenia.
- 2.11. Franszyza redukcyjna nie może być większa niż 50.000 PLN dla szkód w mieniu, z wyjątkiem czystych strat finansowych, dla których ustalono franszyzę redukcyjną w kwocie nie większej niż wynikającej z formuły: „10% odszkodowania, nie mniej niż 20.000 PLN”. Franszyzy integralne nie mogą mieć zastosowania. W odniesieniu do szkód osobowych franszyza redukcyjna nie będzie miała zastosowania.
- 2.12. Zakres terytorialny powinien obejmować terytorium Polski.
- 2.13. Wyłączenia odpowiedzialności są dopuszczalne w zakresie zgodnym z aktualną dobrą praktyką rynkową na dzień zawierania umowy ubezpieczenia.
- 2.14. W granicach swej odpowiedzialności, ubezpieczyciel zobowiązany jest do zbadania zasadności wysuwanych przeciwko ubezpieczonemu roszczeń.
- 2.15. W odniesieniu do Wykonawców działających wspólnie (np. konsorcjum) wymóg dotyczący ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinien zostać spełniony w następujący sposób: W przypadku zawarcia jednostkowego ubezpieczenia przeznaczonego wyłącznie do ochrony roszczeń związanych z realizacją Umowy (tzw. polisa celowa), zawartego na cały okres realizacji Umowy, którym objęci byłiby wszyscy Wykonawcy działający wspólnie jako ubezpieczeni – wymóg dotyczący sumy gwarancyjnej stosuje się do jednostkowej umowy ubezpieczenia. W innym przypadku suma ubezpieczenia dotyczy każdego poszczególnego podmiotu z osobna, tzn. każdy z nich powinien posiadać ochronę w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z sumą gwarancyjną w wysokości nie niższej niż 15.000.000 PLN na jeden i wszystkie

wypadki, a jego zakres powinien spełniać, co najmniej warunki określone w pkt 2.

3. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej projektanta (pkt. 1.2.)**

Wykonawca zapewni ochronę ubezpieczeniową niezależnie od obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów i inżynierów budownictwa, w ramach umowy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zawodowej według poniższych wymogów:

- 3.1. Zakres ubezpieczonej działalności powinien obejmować wszelkie prace projektowe oraz nadzory autorskie (o ile są wymagane w ramach Umowy) wykonywane w związku z czynnościami określonymi w Umowie.
- 3.2. Umowa ubezpieczenia będzie obejmować odpowiedzialność cywilną ubezpieczonych za szkody w mieniu, na osobie wraz z ich następstwami oraz czyste straty finansowe (tj. szkody nie będące następstwem szkód osobowych ani szkód rzeczowych) wyrządzone wskutek niedopełnienia obowiązków w trakcie realizacji prac projektowych lub nadzorów autorskich w związku z wykonywaniem Umowy.
- 3.3. Zakresem ochrony powinny być objęte szkody wyrządzone na terytorium Polski.
- 3.4. Umowa ubezpieczenia będzie obejmować odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkody wynikające ze zdarzenia (działania lub zaniechania ubezpieczonego) zaistniałego w okresie co najmniej od dnia rozpoczęcia prac projektowych lub czynności związanych z wykonywaniem Umowy, do dnia odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji przedmiotu zamówienia chociażby sama szkoda powstała lub została ujawniona, czy też roszczenie zostało zgłoszone po tym okresie, jednakże w granicach terminów przedawnienia określonych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.
- 3.5. Suma gwarancyjna przewidziana w umowie ubezpieczenia nie może być niższa niż 10.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia lub w przypadku polisy celowej (tj. obejmującej ochroną wyłącznie prace projektowe związane z realizacją Umowy) w całym okresie ubezpieczenia.
- 3.6. Przewidziana w umowie ubezpieczenia franszyza redukcyjna powinna być określona kwotowo i może dotyczyć wyłącznie szkód w mieniu i czystych strat finansowych oraz nie powinna przekraczać 50.000 PLN na zdarzenie.
- 3.7. Ubezpieczona będzie odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez podwykonawców, o ile takie podmioty będą zatrudnione do realizacji Umowy, w zakresie obejmującym co najmniej realizowane przez nich prace. Dopuszcza się zastosowanie regresu w stosunku do podwykonawców.
- 3.8. Ochrona ubezpieczeniowa obejmie zakresem tzw. szkody konstrukcyjne, tj. szkody związane ze zniszczeniem, uszkodzeniem przedmiotu projektu.
- 3.9. Ochrona ubezpieczeniowa pokryje ewentualne koszty przebudowy, rekonstrukcji nawet wtedy, gdy nie doszło do wyrządzenia szkody w mieniu polegającej na jego uszkodzeniu lub zniszczeniu, a wznoszona budowla jest dotknięta wadą.

- 3.10. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje tzw. szkody seryjne tj. szkody spowodowane tym samym uchybieniem (działaniem i/lub zaniechaniem), traktując wszystkie szkody spowodowane tym samym uchybieniem jako pojedyncze zdarzenie.
- 3.11. Wyłączenia odpowiedzialności są dopuszczalne w zakresie zgodnym z aktualną dobrą praktyką rynkową na dzień zawierania umowy ubezpieczenia.
- 3.12. W granicach swej odpowiedzialności, ubezpieczyciel zobowiązany jest do zbadania zasadności wysuwanych przeciwko ubezpieczonemu roszczeń.
- 3.13. W odniesieniu do Wykonawców działających wspólnie (np. konsorcjum) wymóg dotyczący ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinien zostać spełniony w następujący sposób: W przypadku zawarcia jednostkowego ubezpieczenia przeznaczonego wyłącznie do ochrony roszczeń związanych z realizacją Umowy (tzw. polisa celowa), zawartego na cały okres realizacji Umowy, którym objęci byłiby wszyscy Wykonawcy działający wspólnie jako ubezpieczeni – wymóg dotyczący sumy gwarancyjnej stosuje się do jednostkowej umowy ubezpieczenia. W innym przypadku suma ubezpieczenia dotyczy każdego poszczególnego podmiotu z osobna tzn. każdy z nich powinien posiadać ochronę w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z sumą gwarancyjną w wysokości nie niższej niż 10.000.000 PLN na jeden i wszystkie wypadki, a jego zakres powinien spełniać, co najmniej warunki określone w pkt 3.

4. Postanowienia wspólne:

- 4.1. Wykonawca jest zobligowany dostarczyć kopie polis lub innych dokumentów ubezpieczeniowych określających warunki i zakres ubezpieczenia (potwierdzone za zgodność z oryginałem), poświadczające zawarcie umów ubezpieczenia, zgodnie z wymogami, o których mowa powyżej.
- 4.2. Wraz z kopią polis lub innych dokumentów ubezpieczeniowych Wykonawca będzie zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu potwierdzenie opłacenia składki lub raty składki z tytułu zawartych umów ubezpieczenia. Jeżeli składka jest płatna w ratach Wykonawca zobligowany jest dostarczyć Zamawiającemu potwierdzenie opłacenia składki nie później niż w dniu płatności określonym w umowie ubezpieczenia.
- 4.3. Jeżeli w trakcie trwania niniejszej Umowy upłynie okres ubezpieczenia w przedłożonych przez Wykonawcę umowach ubezpieczenia, Wykonawca niezwłocznie i bez wezwania dostarczy Zamawiającemu dokument potwierdzający przedłużenie bieżącej lub zawarcie nowej umowy ubezpieczenia zgodnej z wymaganiami określonymi w niniejszym artykule, w terminie najpóźniej 3 dni przed końcem bieżącego okresu ubezpieczenia. Wykonawca ma przy tym obowiązek zapewnić ciągłość ochrony ubezpieczeniowej.
- 4.4. Jeżeli wymagane umowy ubezpieczenia nie zostaną zawarta lub dokumenty potwierdzające ich zawarcie (w tym dowody opłacenia składki) nie zostaną dostarczone, albo jeśli zakres ochrony będzie odbiegał na niekorzyść Zamawiającego od zakresu wskazanego w niniejszym artykule lub Wykonawca w jakikolwiek sposób i stopniu zmieni zapisy umów ubezpieczenia na niekorzyść Zamawiającego bez jego zgody, bądź gdy świadomie wprowadzi w błąd Zamawiającego co do istnienia lub warunków tychże umów ubezpieczenia, Zamawiający ma prawo samodzielnie zawrzeć stosowną umowę ubezpieczenia we wskazanym powyżej zakresie. Zamawiający obciąży Wykonawcę składką za

tak zawartą umowę ubezpieczenia wzywając go do zapłaty lub dokonując potrącenia wraz z należnymi odsetkami z wynagrodzenia Wykonawcy.

- 4.5. Umowy ubezpieczenia wymienione w niniejszym załączniku powinny zostać zawarte z ubezpieczycielem lub ubezpieczycielami z zastosowaniem minimalnych wymogów przedstawionych w Umowie. Zatwierdzenia Zamawiającego wymaga jakakolwiek zmiana warunków ochrony ubezpieczeniowej powodująca ich pogorszenie w porównaniu z treścią Umowy. Decyzja dotycząca zatwierdzenia zmiany musi być przedstawiona Wykonawcy w terminie 14 dni od daty otrzymania propozycji zmiany umowy ubezpieczenia, która powinna być dostarczona Zamawiającemu nie później niż 14 dni przed planowanym przekazaniem terenu prac. Niewnieśienie w powyższym 14-dniowym terminie zastrzeżeń oznacza zatwierdzenie zmiany warunków.
- 4.6. Obowiązek Wykonawcy do zawarcia i przedłużania ważności wymaganych umów ubezpieczenia nie może być w żadnym wypadku interpretowany jako ograniczenie odpowiedzialności wynikającej z Umowy.
- 4.7. W przypadku zajścia wypadku ubezpieczeniowego wszyscy uczestnicy procesu realizacji Umowy – Wykonawca i Zamawiający udzielą sobie rozsądnej pomocy i współpracują przy likwidacji szkody tak, aby proces likwidacji szkody przebiegał szybko i bez zakłóceń.